

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ВИКЛИКИ ТА ЗАВДАННЯ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ДО ЄС У СФЕРІ НАУКИ ТА ДОСЛІДЖЕНЬ

Григорій МОЗОЛЕВИЧ,

Генеральний директор директорату розвитку науки

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

15.05.2026

Європейська інтеграція

Двостороння зустріч

скринінг стану євроінтеграції за розділом 25 «Наука та дослідження»

14 березня 2025

Засідання робочих (переговорних) груп з питань науки та досліджень за розділом 25 «Наука та дослідження»

04 грудня 2025

Дорожня карта ЄДП на період до 2027 року
наказ МОН №1732 від 31 грудня 2025

Схвалення Національної програми адаптації законодавства України до права ЄС (НРАА)

Затверджено Постановою КМУ № 438 від 1 квітня 2026

Звіт про розширення ЄС

04 листопада 2025

ТАІЕХ

листопад 2025 - Open science

грудень 2025 - ERA

Отримання бенчмарків (ключових показників) за переговорним розділом 25 та іншими розділами, до яких долучено МОН

березень 2026

Рекомендація ЄК на 2026 рік:
Активізувати зусилля для використання можливостей програми «Горизонт Європа» через Офіс Горизонт Європа в Україні та мережу НКП

Завдання у сфері науки, передбачені Планами пріоритетних дій Уряду 2025 та 2026 років

2025

- ✓ завершено проведення чергової (базової) **державної атестації** за науковими напрямками “Безпековий”, “Біомедичний”, “Гуманітарно-мистецький”, “Інженерно-технологічний”, “Природничо-математичний”
- ✓ затверджено **Дорожню карту інтеграції України до ЄДП на період до 2027 року**
- ✓ схвалено Концепцію підтримки та розвитку кадрового потенціалу сфери наукової і науково-технічної діяльності **“Національна система дослідників України”**
- ✓ затверджено **Положення про проведення конкурсних відборів проектів наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок та оцінювання результатів їх виконання та забезпечення проведення відповідних конкурсів**
- ✓ затверджено **Порядок реалізації експериментального проекту щодо створення дослідницьких центрів передового досвіду**
- ✓ розроблено проект постанови КМУ щодо реалізації **експериментального проекту нової моделі підготовки аспірантів для STEM-спеціальностей**

2026

- розроблення та подання КМУ проекту акта Кабінету Міністрів України щодо деяких питань діяльності державних наукових установ
- розроблення та затвердження Методики державної атестації за науковим напрямом “Безпековий” та проведення атестації
- розроблення та подання КМУ проекту акта Кабінету Міністрів України щодо застосування державних стипендій за рейтингами НСД та Порядку надання державних стипендій
- ✓ розроблено та затверджено типові Положення про Міжнародного наукового амбасадора України
- ✓ забезпечено ефективну діяльність **мережі НКП** Рамкової програми Європейського Союзу з досліджень та інновацій “Горизонт Європа”, координацію роботи яких здійснює структурний підрозділ “Офіс Горизонт Європа в Україні” НФДУ³

✓ **Щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих вчених**

Удосконалення норм законодавства щодо умов функціонування та об'єднання суб'єктів дослідницької інфраструктури для ефективного використання ресурсів у науці, проведення досліджень, експертизи, надання послуг та підготовки кадрів.

Стан: Закон України підписаний **Президентом України**

✓ **Ратифікація Угоди (у формі обміну нотами) між Україною та Європейським Союзом про відновлення дії Угоди між Україною та Європейським Співтовариством про наукове і технологічне співробітництво**

Рамкова Угода між Україною та ЄС про науково-технічне співробітництво, підписана 4 липня 2002 року в Копенгагені, термін дії якої завершився у листопаді 2024 року. Наразі здійснено обмін нотами для її поновлення — Угода в цій формі потребує ратифікації ВРУ.

Стан: Закон України підписаний **Президентом України**
Дію угоди між Україною та ЄС про НТС відновлено

КРІ керівників наукових установ, стратегія та перспективні напрями діяльності наукових установ

Удосконалення управління науковими установами шляхом законодавчого закріплення стратегічного планування перспективних напрямів діяльності та цільових показників оцінки ефективності керівників з урахуванням специфіки установ, наукових результатів, міжнародної співпраці та позабюджетного фінансування. Передбачено укладення контрактів із чіткими критеріями оцінювання.

Стан: готується до **другого читання**

Реалізація принципів відкритої науки

Запровадження принципів відкритої науки на законодавчому рівні: відкритий доступ до наукової інформації, управління даними за принципами FAIR, підтримка національної інфраструктури, обов'язкове розміщення результатів досліджень у довірених репозитаріях. Законопроектом передбачено зміни до трьох базових законів для гармонізації з правом ЄС.

Стан: знаходиться на стадії підготовки до консультацій з **Європейською Комісією**

Міжнародна коаліція з підтримки науки, досліджень та інновацій в Україні

Що це:

об'єднання міжнародних партнерів для системної підтримки науки та інновацій в Україні під час війни та післявоєнного відновлення

Навіщо:

Координація зусиль для коротко- та довгострокового відновлення української науки
Амбітна ціль: **підвищення ВВП на науку з 0,37% до 1%**, зокрема шляхом залучення зовнішнього ресурсу

Стан:

19 країн, Єврокомісія + 8 міжнародних організацій
Уже анонсоване фінансування:

- ЄК – **+20 млн євро** (EIC, «Горизонт Європа»)
- Німеччина – **110 млн євро** до 2029 р.

Запущено **офіційний вебсайт Коаліції**
Проведено **3 засідання Технічного рівня**

Найближчі очікувані результати:

- Залучено нових учасників
- Проведено засідання Керівного комітету високого рівня у місті Гданськ (Польща) на полях URC 2026

ROME DECLARATION OF INTENT
for Science, Research, and Innovation in Ukraine

ПОЛІТИЧНИЙ ДІАЛОГ: ЩОРІЧНІ ЗАСІДАННЯ КОМІТЕТУ УКРАЇНА - ЄС/ЄВРАТОМ З ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ІННОВАЦІЙ

Перше - 18 листопада 2022 року (Брюссель)
Друге - 12 вересня 2024 року (Київ)
Третє - 15 жовтня 2025 року (Брюссель)
Четверте - 2026 рік (дата узгоджується, Київ)

1

Оновлення щодо стану R&I екосистеми України

2

Стан участі України в програмі "Горизонт Європа"

3

Робочі програми та конкурси на 2026-2027: нові можливості для українських учасників

4

Діяльність Офісу Горизонт Європа в Україні: досягнення та перспективи

5

Намір України брати участь у наступній Рамковій програмі ЄС з досліджень та інновацій (2028-2034)

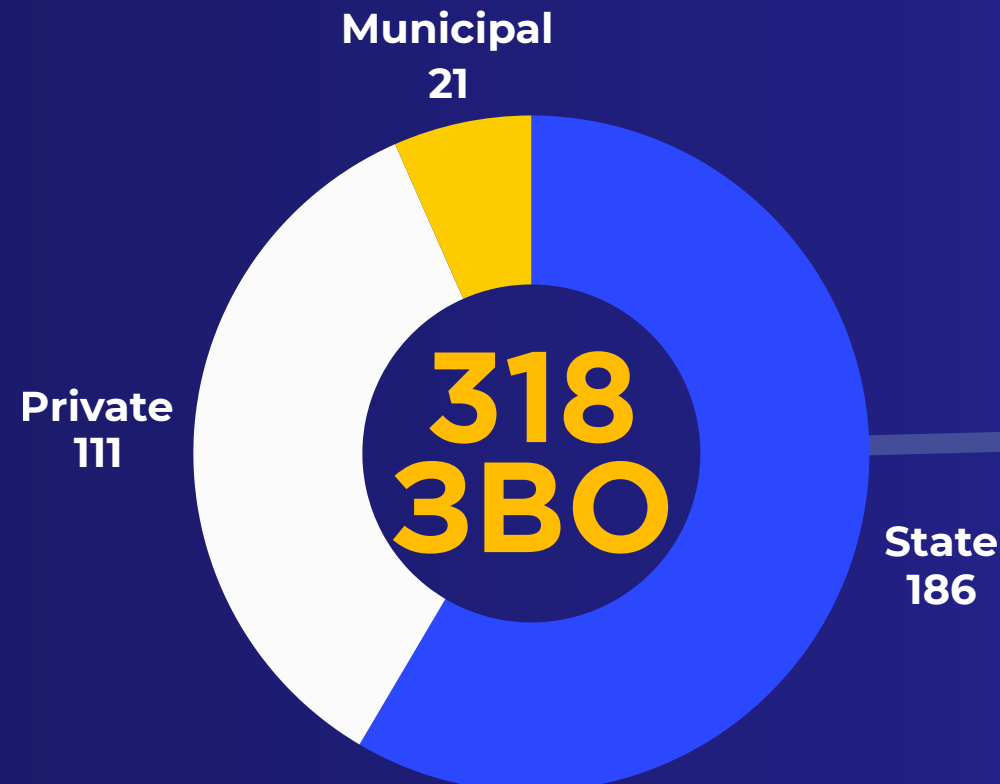
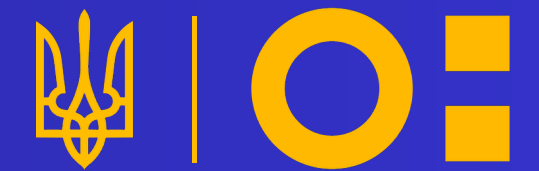
6

Євроінтеграційний вектор за розділом 25 Наука та дослідження

ПОКАЗНИКИ УЧАСТІ УКРАЇНИ У ПРОГРАМІ “ГОРИЗОНТ ЄВРОПА”: ЦІЛІ І ЗАДАЧІ УКРАЇНИ ДО 2027 РОКУ

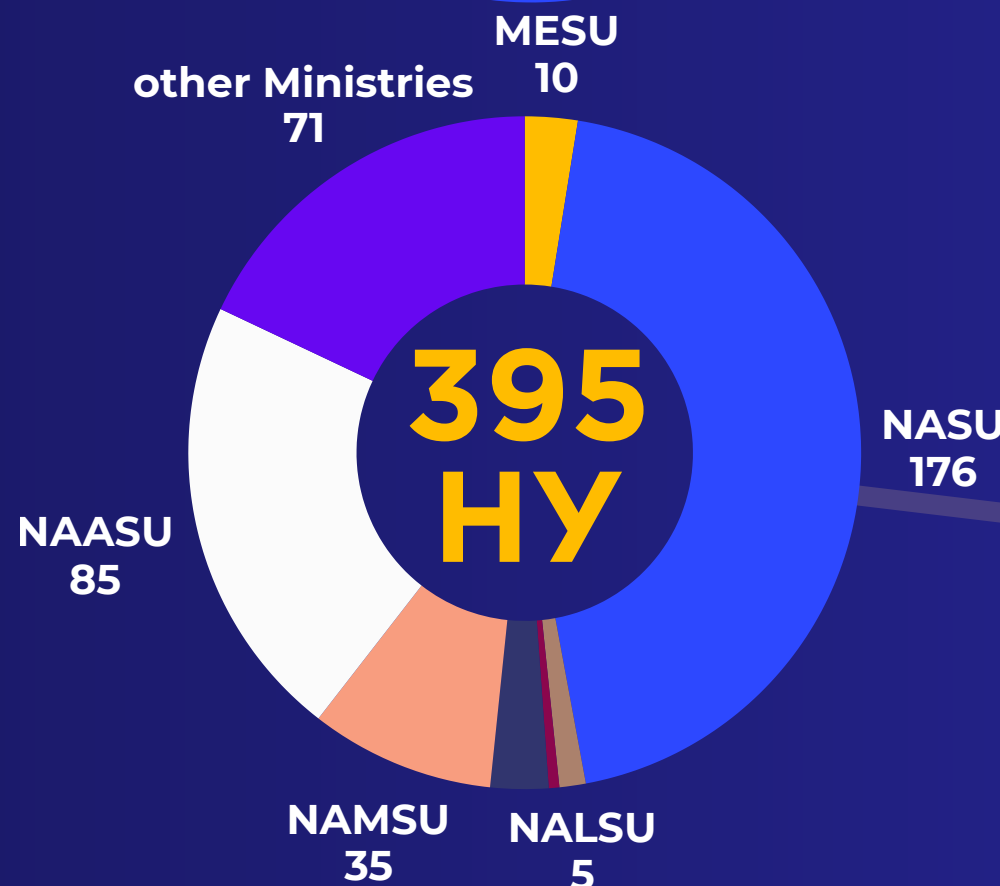

СТАТИСТИКА УЧАСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА НАУКОВИХ УСТАНОВ У ПРОГРАМАХ ЄС

56,1%*

78 ЗВО мають досвід участі у міжнародних програмах і проєктах (Горизонт 2020, Горизонт Європа, Євратом, НАТО, УНТЦ)

33,8%*

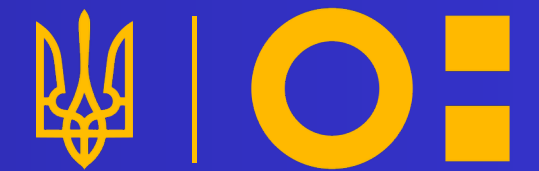
107 НУ мають досвід участі у міжнародних програмах і проєктах (Горизонт 2020, Горизонт Європа, Євратом, НАТО, УНТЦ)

МЕТА до 2027 року:

100% ЗВО та **75% НУ** мають досвід подання проєктних заявок до програми "Горизонт Європа"

*На основі даних результатів державної атестації 2025 року 139и ЗВО та 317и НУ

АПДЕЙТ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДТРИМКИ: ПРЕДСТАВНИКИ УКРАЇНИ ДО ПРОГРАМНИХ КОМІТЕТІВ

Представники України до програмних комітетів Горизонт Європа та Євратом:

1

наказом МОН від 18.12.2025 №1665 оновлено **Перелік представників України** (зміни до наказу МОН від 17.01.2024 №53)

2

затверджено **Порядок участі** представників України у засіданнях комітетів програми «Горизонт Європа» (наказ МОН від 18.12.2025 №1663)

2024:

63 засідання програмних комітетів та робочих груп

6 представників України взяли участь у засіданнях офлайн

2025:

82 засідання програмних комітетів та робочих груп

5 представників України взяли участь у засіданнях офлайн

травень 2026:

34 засідання програмних комітетів та робочих груп

Участь онлайн

Мета:

просування інтересів України в програмах, зростання показників участі України в програмах «Горизонт Європа» та «Євратом»

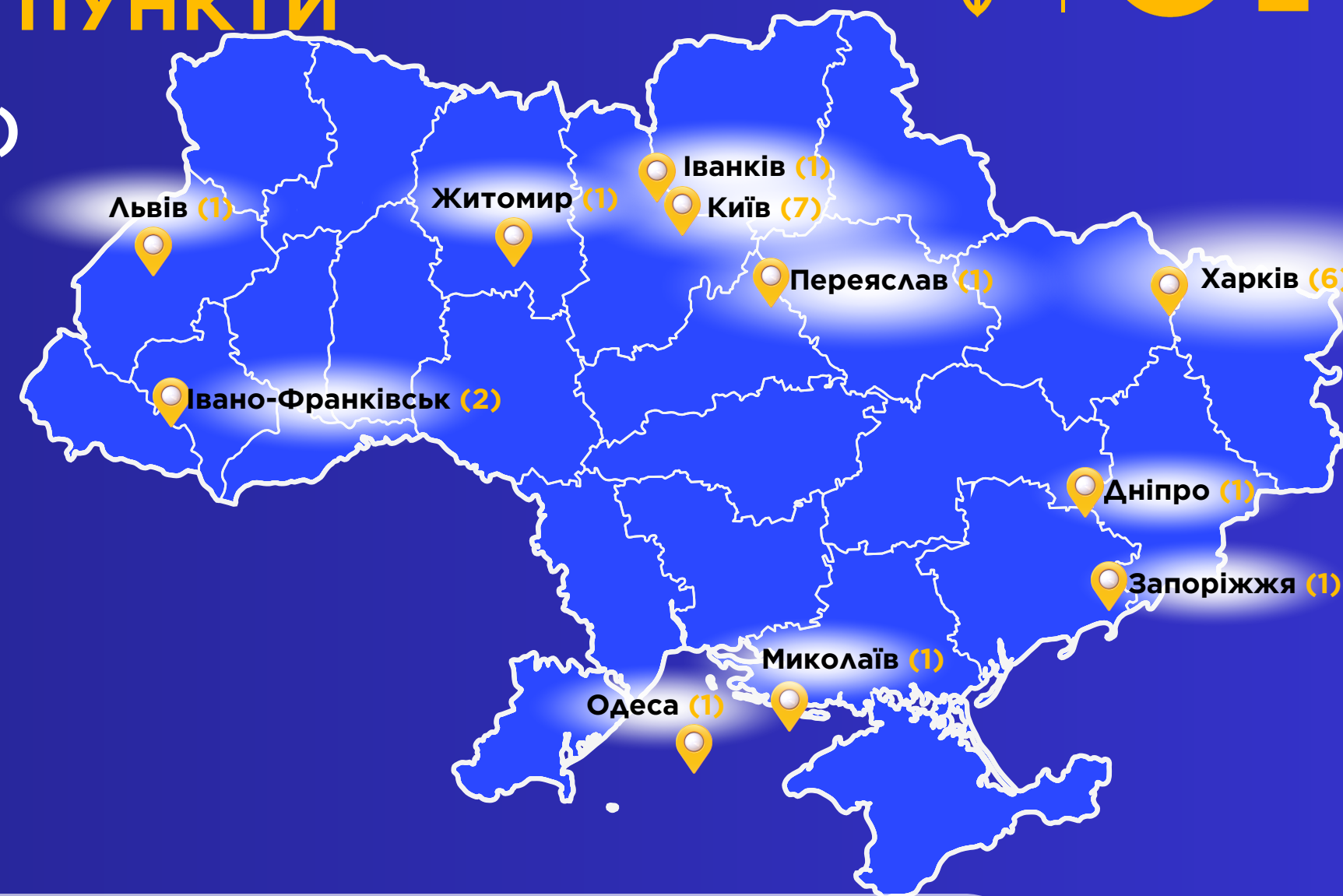
АПДЕЙТ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДТРИМКИ: НАЦІОНАЛЬНІ КОНТАКТНІ ПУНКТИ

Мережа національних контактних пунктів (22)

2026 рік:

- 1 Оновлено мережу НКП (з 4 новими НКП підписано Договори, наказ МОН від 03.04.2026 №549)
- 2 спільно з КЦ оновлено КРІ для НКП
- 3 забезпечено фінансування 11 млн грн на 2026 рік (500 тис на НКП, наказ МОН від 08.04.2026 №599)
- 4 підготовлено нову редакцію примірної форми Договору НКП
- 5 удосконалено звітування через URIS
- 6 розроблено Методичні рекомендації щодо проведення моніторингу ефективності діяльності НКП та звітування через URIS

Мета: збільшення показників України щонайменше на 15% у програмі в 2026 році

- > 3000 заявок
- > 300 проєктів
- > 80 млн євро
- > 270 укр. організацій

вже 3141 заявка
станом на 15.05.2026

Національна програма адаптації законодавства України до права ЄС (НРАА)

Цілі та завдання на 2026-2027 роки

Підготовка до **асоційованої участі України в 10-ій Рамковій програмі ЄС** з досліджень та інновацій на 2028-2034 роки:

- Формування і затвердження складу делегації України
- Підготовка, затвердження та реалізація Плану заходів із забезпечення асоційованої участі
- **Підготовка Угоди** про асоційовану участь

Реалізація **Національного плану щодо відкритої науки**, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08 жовтня 2022 року № 892

Прийняття розпорядження Кабінету Міністрів України щодо затвердження **Дорожньої карти розвитку дослідницької інфраструктури**

Прийняття законопроекту щодо встановлення крі, визначення стратегій НУ та постанови Кабінету Міністрів України про деякі питання діяльності наукових установ (**щодо впровадження для керівників наукових установ**)

Узгодження українського законодавства з **Регламентом Ради (ЄС) 2021/2085** від 19 листопада 2021 року про створення спільних підприємств в рамках програми «Горизонт Європа»

Видання наказу МОН щодо персонального складу **Координаційної ради з питань відкритої науки**

Запровадження фінансової **підтримки наукових фахових видань категорії А** на підставі конкурсного відбору

Прийняття **розпорядження Кабінету Міністрів України** щодо заходів з реалізації Концепції підтримки та розвитку кадрового потенціалу сфери наукової і науково-технічної діяльності **«Національна система дослідників України»**

Створення **системи рейтингів** у Національній електронній науково-інформаційній системі

Запуск **Національної системи дослідників**

Видання наказу МОН щодо професійного **стандарту «Фахівець з управління дослідницькими даними»**

Надання **грантової підтримки переможцям конкурсів** індивідуальних проектів на одержання **грантів Президента України молодим вченим та докторам наук**

Забезпечення збору статистичних даних відповідно до показників ERA Dashboard, ERA Scoreboard та European Innovation Scoreboard.

BM 25.1 Country fiche

Україна демонструє наявність необхідної інституційної та адміністративної спроможності для забезпечення, щойно дозволять обставини, **збільшення інвестицій у сферу досліджень і науки**, зокрема шляхом нарощування державного фінансування

Критерії оцінювання:

Адміністративні та технічні структури, а також спроможність до імплементації та забезпечення виконання

Щойно дозволять обставини, розпочати поступові кроки для наближення до цільового показника ЄС щодо інвестування **3% ВВП у дослідження та розробки**

Підвищити якість та результативність **національного фінансування** досліджень та інновацій

Забезпечити **достатні кадрові ресурси в органах державної влади**, залучених до реалізації національних програм у сфері досліджень та інновацій, а також до розроблення і впровадження державної політики у цих сферах, зокрема у частині, що стосується участі у Рамкових програмах ЄС з досліджень та інновацій

BM 25.2 Country fiche

Україна демонструє створення інституційних механізмів для посилення екосистем досліджень та інновацій, розвитку та впровадження стратегій смарт-спеціалізації, а також заходів щодо посилення співпраці між державним і приватним секторами у сфері досліджень та інновацій

Критерії оцінювання:

Законодавство

Забезпечити **готовність до застосування Регламенту щодо ERIC** у національному законодавстві

Критерії оцінювання:

Адміністративні та технічні структури, а також спроможність до імплементації та забезпечення виконання

Вжити заходів для підвищення ефективності у сфері інновацій

Посилити інституційні механізми для розширення співпраці між державним і приватним секторами

Забезпечити належне врядування та ефективну координацію між національною командою зі смарт-спеціалізації та регіональними командами

Запровадити належний процес підприємницького відкриття (Entrepreneurial Discovery Process, EDP) у визначених регіонах, забезпечивши його безперервність

Вжити заходів для створення належних систем моніторингу та оцінювання реалізації стратегій смарт-спеціалізації

Вжити заходів для вдосконалення збору даних у сфері досліджень та інновацій та сприяти участі у Європейському інноваційному дашборді

BM 25.3 Country fiche

Україна ухвалила та має прогрес у виконанні Дорожньої карти інтеграції до Європейського дослідницького простору на період до 2027

Критерії оцінювання:

Адміністративні та технічні структури, а також спроможність до імплементації та забезпечення виконання

Регулярно звітувати про реалізацію Дорожньої карти Європейського дослідницького простору

Вживати заходів для поглиблення інтеграції до європейських дослідницьких інфраструктур

МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

- Звіти України до ЄК
- Щорічний звіт про розширення ЄС
- Звіт моніторингу в рамках Європейського дослідницького простору (ERA) або відповідні індикатори та звіти для українських органів влади
- Політичний діалог: засідання підкомітетів та моніторингові зустрічі. Інформацію щодо виконання контрольного показника необхідно надавати заздалегідь до проведення засідань підкомітету або моніторингових зустрічей
- Обговорення з організаціями громадянського суспільства, університетами та органами фінансування досліджень і інновацій
- Подання аналізу розривів Gap analysis (Regulations)
- Європейський інноваційний індекс
- Технічна оцінка затверджених та поданих стратегій смарт-спеціалізації

ДОРОЖНІ КАРТИ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОСТОРУ

2018-2025

2а. Спільне вирішення проблем, спричинених глобальними викликами
2б. Державні інвестиції в дослідницькі інфраструктури

1. Підвищення ефективності національної дослідницької системи

6. Міжнародне співробітництво

5а. Трансфер знань та відкриті інновації
5б. Відкрита наука та цифрові інновації

3. Вільний ринок праці дослідників

4. Гендерна рівність у науці

Оновлена Дорожня карта розроблена у 2025 році робочою групою, утвореною МОН (наказ МОН від 30.04.2025 № 656), опрацьована з європейськими експертами у рамках проекту TAIEХ, узгоджується з Політичним порядком денним Європейського дослідницького простору 2025-2027, затверджена наказом МОН від 31.12.2025 № 1732

2026-2027

1. Сприяння відкритій науці
2. Дослідницькі інфраструктури
3. Гендерна рівність
4. Дослідницькі кар'єри
5. Оцінювання досліджень
6. Валоризація знань
7. Глобальний підхід до досліджень та інновацій
8. Стратегічний енергетичний план
9. Дослідження, інновації та вища освіта
10. Довіра громадян до науки
11. Доступ ЄС до передових досягнень
12. Рівність у відкритій науці
13. Європейська екосистема "Наука для політики"
14. Відповідальне використання ШІ в науці
15. Безпека досліджень
16. Промислова трансформація Європи
17. Доброчесність та етика

Мета:

- оцінювання ефективності інтеграції України до Європейського дослідницького простору;
- виявлення проблем, прогалин та коригування дії;
- забезпечення координації між органами влади, науковою спільнотою, приватним сектором та партнерами ЄС

Заплановано у 2026:

- Розроблення цифрової системи онлайн-моніторингу виконання Дорожньої карти інтеграції України до ЄДП, інтероперабельної з Національною електронною науково-інформаційною системою «URIS»

1

Дорожня карта складається зі **113 завдань**, з яких:

32 завдання мають термін виконання – 2026 рік,
16 завдань – 2027 рік,
57 завдань – протягом 2026-2027 років;
8 завдань – «постійно»

2

У I кварталі завдань:
8 - виконано,
64 - виконується,
41 - не розпочато (з них з терміном виконання у 2026 - 12)

Підвищення рівня державного й приватного фінансування науки та інновацій

Здійснення заходів для усунення втрат людського капіталу та “brain drain”

Подолання наслідків війни для дослідницької інфраструктури

Потреба у подальшій адаптації нормативно-правової бази у сферах відкритої науки, дослідницьких кар’єр, оцінювання науки, безпеки досліджень, трансферу технологій та інноваційної політики

Посилення співпраці між університетами, науковими установами та приватним сектором

Розвиток наукової дипломатії для розширення міжнародних партнерств

МІНІСТЕРСТВО
ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ